

Jegyzőkönyv

Készült: A Balaton Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács 2019. 06. 13. 10.00 órai üléséről

Ülés helye: MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet

8237 Tihany, Klebelsberg Kuno u. 3.

Jelen vannak: mellékelt jelenléti ív szerint

1. napirendi pont: Megnyitó, üdvözlés

*Ülést levezető elnök: Tóth Sándor, műszaki igazgató-helyettes
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság*

Megnyitja az ülést, üdvözli a jelenlévőket. Tájékoztatja a megjelenteket, hogy dr. Szabó István lemondását követően a mostani ülésen a Tanácsnak új elnököt kell választania.

Megállapítja a határozatképességet, de javasolja, hogy tekintettel két Tanács tag jelzett kérésére legyen módosítva az előre meghirdetett program, és Dávid József (Nébih), mint az erdészeti hatóság új képviselőjének bemutatkozását vegye előre a Tanács. Csak ezt követően kerüljön sor a Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz) módosítására és az új elnök megválasztására, így mindenki részt tud venni rajt. A Tanács jelenlévő tagjai ezt egyhangúlag elfogadják, így felkéri Dávid Józsefet, hogy röviden ismertesse az általa képviselt szervezetet. A bemutatást követően felkéri Szabó Péter titkárt, hogy a terjessze elő az SzMSz módosítását, valamint ezt követően ismertesse az elnökválasztással kapcsolatos tudnivalókat.

2. napirendi pont: SzMSz módosítása, Elnökválasztás

Ismerteti: Szabó Péter, BRVT titkár

Tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az SzMSz módosítására a tanácsokra vonatkozó jogszabály változása miatt van szükség. Mivel az elnök a tagok közül kerül ki, és a jogszabálymódosítás a taglistát is érinti, így az SzMSz módosításának mindenképpen meg kell előznie az elnökválasztást.

Mivel az anyag előzetes véleményezésre lett küldve, így csak a főbb változásokat ismerteti. Elmondja, hogy előzetesen a Belügyminisztériumnak volt két módosítási javaslata, amiket a Titkárság elfogadott, ezek már bekerültek az anyagba. Közli a jelenlévőkkel, hogy a taglista változtatására szintén a jogszabálynak való megfelelés miatt van szükség, jelenleg a Tanácsnak 4-4 szakmai-tudományos, civil, és vízhasználó tagja van, de a jogszabály csak hármat enged. Ennek megfelelően előzetesen meg lettek keresve az érintett szervezetek, akik közül 1-1 önként lemondott a tagságáról, név szerint: Pannon Egyetem, Bakony-Balaton Horgász Szövetség, Balaton Világörökségéért Alapítvány. Egy tag pedig a jogszabály alapján a továbbiakban már nem lesz az (Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály). Kérdezi, hogy van-e esetleg további észrevétel.

Hajósy Adrienne (Nők a Balatonért Egyesület): Két módosító javaslatot tesz: a 20/e pontra egy pontosítást, és a 36. ponthoz egy kiegészítést, hogy a személyi kérdésekkel kapcsolatban titkos legyen a szavazás.

Völler Zoltán (*Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége*): Az SzMSz 26. pontjával kapcsolatban kér pontosítást, hogy egyértelmű legyen az ülés összehívásának szabálya.

Dr. Molnár Gábor (*Balaton Fejlesztési Tanács*): A taglistával kapcsolatban javasol egy cserét. A Balatonparti Fürdőegyesületek Szövetsége évek óta inaktív, és jelenleg bizonytalan a státusza, így egy aktívabb szervezetre kellene cserélni őket, de nem tudja van-e akadálya ennek. Példaként a Nők a Balatonért Egyesületet említi és javasolja is.

Szabó Péter: Amennyiben a Tanács jelenlévő tagjai ezzel egyetértenek és megszavazzák a cserét nincs ezzel probléma. A Fürdőegyesületek Szövetsége pedig állandó meghívotti státuszban továbbra is részt vehet a munkában. **Káloczi Kálmán** jelzi, hogy bár a tagságról történő előzetes lemondása a helyzet megoldását szolgálta, ami így aktuálisát vesztené, de a Nők a Balatonért Egyesület javára továbbra is fenntartja a visszamondását.

A Tanács egyhangúlag megszavazza a cserét és jóváhagyja a jelzett javaslatokkal az SzMSz módosítását. Tóth Sándor utólag is ismét köszöni dr. Szabó István korábbi elnök munkáját és kéri Szabó Pétert, hogy ismertesse az elnökválasztással kapcsolatos előkészületeket.

Szabó Péter tájékoztatja a jelenlevőket, hogy előzetesen senkitől nem érkezett javaslat. A Vízügyi Igazgatóság, mint a titkársági feladatokat ellátó szerv több személyt is megkeresett az elnöki címmel kapcsolatban, azonban különböző okok miatt senki nem tudta vállalni azt. Emiatt itt az ülésen kellene valakit megválasztani, ennek viszont feltétele, hogy az ülésen az adott személy jelen legyen és vállalja is. Kérdezi a jelenlevőket, hogy van-e valakinek javaslata az új elnök személyére. Sem javaslat, sem önkéntes jelentkező nincs, így a Titkárság azt javasolja, hogy határozott időre legyen valaki kinevezve. Ezzel a jelenlevők egyetértenek. A Titkárság a Vízügyi Hatóság szolgálatvezető-helyettesét, Maincz Tamást kéri meg, hogy lássa el határozott ideig – a következő ülésig – az elnöki feladatokat. A jelenlévő tagok ezt elfogadják, egyhangúlag megszavazzák és Maincz Tamás is vállalja határozott időre az elnökséget. A Tanács elnöke így a 2019. évi második BRVT ülésig Maincz Tamás lesz.

Szabó Péter köszöni a figyelmet és visszaadja a szót **Tóth Sándornak**, aki megtartja az előadását az ülés eredeti programterve alapján.

3. napirendi pont: A Balaton vízgazdálkodása, módosított vízszintszabályozása

*Előadó: Tóth Sándor, műszaki igazgató-helyettes
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság*

Az előadás anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Hozzászólások:

Balassa Balázs (*Balatoni Szövetség*): Jellemzően az önkormányzatokon csapódik le a víztöbblet és a vízhiány is. Emiatt támogatták a Balaton vízszintszabályozásának módosítását, de elengedhetetlennek tartják a partfal felújítását. Ehhez viszont kőberakodókra van szükség, amiket viszont nem tudnak létesíteni a civilek tiltakozásai miatt. Egyet már próbáltak létesíteni, az ellehetetlenült, most újabban próbálkoznak, de ez ellen is komoly tiltakozás van.

Mivel erre mindenképpen szükség van a partfal átépítése miatt, így kéri mindenki türelmét és támogatását az ügyhöz.

Káloczi Kálmán (*Balaton Világörökségéért Alapítvány*): Szintén kéri, hogy támogassák ennek a létesítését. Hozzáteszi, hogy mindenképpen komoly szakmai felügyelet kell, hogy ne legyen gond, és a létesítés, valamint a későbbi munkálatok során is nagyon kell vigyázni a nádasokra is.

Tóth Sándor: Megerősíti, hogy valóban nagy szükség van a berakodó létesítésére, de mindenképpen kompromisszumos megoldással kell létrejönnie, ami mindenki számára elfogadható. A nádasokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy a minősített nádasokat továbbra is szigorúan védi az Igazgatóság annak fontos szerepe miatt.

Molnár Gábor: Készül-e a teljes vízgyűjtőre modelles elemzés? Érdekelne például a talajvízszint változása, hogy milyen folyamatok hatnak rá, mennyire változik.

Tóth Sándor: A 80-as évek óta van talajvízes monitoring hálózat, ez alapján kijelenthető, hogy nincs összefüggő talajvíz és tapasztalt tendencia sem mutatható ki semmilyen irányban.

Kravinszkaja Gabriella (*Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság*): 2014-ben fejeződött be egy átfogó vízkészlet-gazdálkodási elemzés. Ez szinte minden tényezőt vizsgált, kezdve pl. a meteorológiai elemektől, a felszínborítottságon át – erdők és hatásuk, halastavak, nyílt karszt –, a Kis-Balatonig. Ezek alapján megállapítható, hogy nincs változó tendencia. Ezt ettől függetlenül is 10 évente felül kellene vizsgálni, mert lassan 100 éves adatsor áll rendelkezésünkre.

Molnár Gábor: Kéri, hogy az említett tanulmány valamilyen formában hozzáférhető legyen a Tanács tagjainak számára is.

Varga György (*Országos Vízügyi Főigazgatóság*): Kiemeli az előbbi gondolatmenethez fűzve, hogy a hőmérséklet emelkedése viszont szignifikáns, igen jelentősen növekszik, ami viszont megváltoztatja a lefolyási viszonyokat, pl. nő a területi párolgás. Megerősíti, hogy nincs összefüggő talajvíz-készlet a Balaton partján, ilyen csak a déli part mentén található. Ennek sincs ugyanakkor jelentős hatása a Balaton szempontjából. Felveti egy Balaton Atlaszhoz hasonló anyag összeállítását és kiadását a lassan 100 éves adatsorok felhasználásával.

Káloczi Kálmán: A vízszintet az iszap vastagsága is befolyásolja. Mivel a lepelkotrás elvileg tervbe van véve (2-4 cm-es iszapréteggel), ez akkor egyben a víztömeget is növelné, igaz csak minimális mértékben. A korábban kijelölt köberakodó kikötő kikerült a Veszprém megyei területfejlesztési koncepcióból, mert rossz helyre tervezték. Az újat Zala megyébe tervezik, ehhez viszont a megyei terveket módosítani kellene. Ide a kőszállítás történhetne vasúton is, hiszen adottak a lehetőségek.

Tóth Sándor: A tervezett kotrás jelentéktelen vízháztartási szempontból, annak csupán vízvédelmi okai vannak. A kikötő létesítési irányvonalait megfogalmazhatjuk, de most még nincsenek olyan állapotban a tervek, hogy érdemes legyen vele foglalkozni.

További hozzászólás híján felkéri dr. Takács Pétert, hogy tartsa meg az előadását.

4. napirendi pont: Gyógyszer hatóanyag-maradványok a balatoni vízgyűjtő felszíni vizeiben

Előadó: dr. Takács Péter, tudományos főmunkatárs

MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet

Az előadás anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Hozzászólások:

Dr. Szeglet Péter (*Pannon Egyetem, Georgikon Kar*): Gratulál a munkához. A nád szerepét emeli ki, aminek a vízszintváltozás a jó. A jelenlegi helyzet így nem túl kedvező számára. Kérdezi, hogy mennyire segíti a gyógyszermaradványok lebomlását a nádashoz is kapcsolható biodegradáció?

Takács Péter: Nem igazán mérhető, mert olyan sokféle vegyület van, ez pedig nehezíti ennek vizsgálatát, de biztosan számít.

Tóth Sándor: Számítanak-e az előadásban hallottak a társadalomnak is? A döntéshozók számára fontos a figyelemfelhívás, mert ők tudnak eredményeket elérni. Pl. lehetne olyan gyógyszereket gyártani, amik maguktól lebomlanak; igaz ez valószínűleg nem lenne egyszerű. Az élővilágra ezek szerint nincs nagy hatással?

Takács Péter: Anyagilag kell a gyártókat érdekeltté tenni. Az élővilágra kimutatható hatása van, legalábbis egyes fajoknál. A bodorkánál [*Rutilus rutilus*] pl. kimutatható anatómiai változást okozott a progeszteron, májnagyobbodást idézett elő. Más területeken, pl. Nápolyban az angolnáknál tudtak változást kimutatni a kokain hatására. Kiemeli még a hangszennyezés szerepét is, ez pl. Floridában okoz komoly gondokat, ahol kutatták is a témát.

Tóth Sándor: Nádasokra reagálva megjegyzi, hogy a szabályozási vízszintemeléshoz kapcsolódó hatástanulmány foglalkozott ezzel a témakörrel is részletesen. Mindenképpen törekedni kell viszont arra, hogy időnként eltérő vízállás alakuljon ki, amire a vízszintszabályozási rend elvileg lehetőséget ad. További hozzászólás híján a következő napirendi pontot vezeti fel.

5. napirendi pont: Egyéb

Szabó Péter kér szót. Tájékoztatja a Tanácsot, hogy a VGT3 ütem és munkatervének véleményezése folyamatban van június végéig. Amennyiben a Tanács igényli, akkor a június 21-ig beküldött véleményeket összedolgozva a Tanács véleményeként továbbítja azokat a megfelelő helyre.

Tóth Sándor: egyéb megjegyzés és hozzászólás híján bezárja az ülést.

Tihany, 2019. június 13.

A jegyzőkönyvet összeállította:


.....

Szabó Péter
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

A jegyzőkönyv hitelül:


.....


Tóth Sándor
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

